

Bruksela, 7 kwietnia 2017 r.
(OR. en)

7855/17

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2016/0185 (COD)

CODEC 521
TELECOM 77
COMPET 230
MI 308
CONSOM 122
PE 27

NOTA INFORMACYJNA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 531/2012 w odniesieniu do przepisów w zakresie hurtowych rynków usług roamingu – Wynik pierwszego czytania w Parlamencie Europejskim (Strasburg, 3–6 kwietnia 2017 r.)

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z postanowieniami art. 294 TFUE i ze wspólną deklaracją w sprawie praktycznych zasad dotyczących stosowania procedury współdecyzji¹ Rada, Parlament Europejski i Komisja kilkakrotnie kontaktowały się ze sobą w sposób nieformalny, aby osiągnąć porozumienie w sprawie przedmiotowego dossier w pierwszym czytaniu i uniknąć w ten sposób drugiego czytania i procedury pojednawczej.

W związku z tym sprawozdawczyni Miapetra KUMPULA-NATRI (S&D – FI) – w imieniu Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii – przedstawiła jedną poprawkę kompromisową (poprawka 21) do wniosku dotyczącego rozporządzenia. Poprawkę tę uzgodniono podczas nieformalnych kontaktów, o których mowa powyżej.

¹ Dz.U. C 145 z 30.6.2007, s. 5

II. GŁOSOWANIE

Podczas głosowania w dniu 6 kwietnia 2017 r. zgromadzenie plenarne przyjęło wspomnianą poprawkę kompromisową (poprawka 21) do wniosku dotyczącego rozporządzenia.

Zmieniony w ten sposób wniosek Komisji jest równoznaczny ze stanowiskiem Parlamentu w pierwszym czytaniu². Stanowisko Parlamentu odzwierciedla wcześniejsze uzgodnienia między instytucjami. Rada powinna zatem być w stanie zatwierdzić to stanowisko.

Akt zostanie wówczas przyjęty w brzmieniu odpowiadającym stanowisku Parlamentu.

² Stanowisko Parlamentu przedstawione w rezolucji ustawodawczej zawiera oznaczenia zmian wprowadzonych poprawkami do wniosku Komisji. Tekst dodany do tekstu Komisji oznaczono ***tlustym drukiem i kursywą***. Miejsca, w których tekst usunięto, oznaczono symbolem „■”.

Hurtowe rynki usług roamingu *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 6 kwietnia 2017 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 531/2012 w odniesieniu do przepisów w zakresie hurtowych rynków usług roamingu (COM(2016)0399 – C8-0219/2016 – 2016/0185(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2016)0399),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0219/2016),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 19 października 2016 r.³,
 - po konsultacji z Komitetem Regionów,
 - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez właściwą komisję na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz zobowiązanie przedstawiciela Rady, przekazane pismem z dnia 8 lutego 2017 r., do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu Europejskiego, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A8-0372/2016),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

³ Dz.U. C 34 z 2.2.2017, s. 162.

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 6 kwietnia 2017 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/... zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 531/2012 w odniesieniu do przepisów w zakresie hurtowych rynków usług roamingu

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁴,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą⁵,

⁴ Dz.U. C 34 z 2.2.2017, s. 162.

⁵ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 6 kwietnia 2017 r.

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 531/2012⁶ wprowadzono wspólne podejście do regulacji roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej w Unii.
- (2) W strategii jednolitego rynku cyfrowego *dla Europy*, przedstawionej przez Komisję w *komunikacie z dnia* 6 maja 2015 r. uznano pakiet dotyczący jednolitego rynku telekomunikacyjnego, który został następnie przyjęty rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120⁷, za pierwszy krok w kierunku zniesienia dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu, który przyczyni się do stworzenia jednolitego rynku cyfrowego w Unii.
- (3) W rozporządzeniu (UE) 2015/2120 ustanowiono nowy mechanizm ustalania cen detalicznych usług ogólnounijnego roamingu regulowanego w celu zniesienia dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu *od dnia 15 czerwca 2017 r.* bez zakłócania działania rynków krajowych i odwiedzanych.

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 531/2012 z dnia 13 czerwca 2012 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (Dz.U. L 172 z 30.6.2012, s. 10).

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiające środki dotyczące dostępu do otwartego internetu oraz zmieniające dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012 w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (Dz.U. L 310 z 26.11.2015, s. 1).

- (4) Zniesienie dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu, wprowadzone rozporządzeniem (UE) 2015/2120, zwane również „roam-like-at-home” (korzystanie z telefonu za granicą tak jak w kraju – RLAH), jest niezbędne do ustanowienia i ułatwienia funkcjonowania jednolitego rynku cyfrowego w całej Unii. Jednakże rozporządzenie to nie jest wystarczające, aby zapewnić należyte funkcjonowanie rynku usług roamingu.
- Niniejsze rozporządzenie powinno zatem przyczynić się do zapewnienia, by modele ustalania cen na rynkach krajowych nie ucierpiały na zniesieniu dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu.***
- (5) Zniesienie dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu od dnia 15 czerwca 2017 r. jest uzależnione od zastosowania aktu ustawodawczego zaproponowanego przez Komisję, który przewiduje odpowiednie środki wynikające z przeglądu hurtowych rynków usług roamingu.
- (6) Komisja przeprowadziła kompleksowy przegląd hurtowych rynków usług roamingu, aby ocenić, jakie środki są niezbędne, by umożliwić zniesienie dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu od dnia 15 czerwca 2017 r.

- (7) W świetle ustaleń tego przeglądu Komisja w ***dnia 15 czerwca 2016 r.*** przyjęła sprawozdanie dotyczące przeglądu hurtowego rynku usług roamingu (zwane dalej „sprawozdaniem Komisji”). Zgodnie ze sprawozdaniem Komisji, w celu zapewnienia, aby detaliczne usługi roamingu mogły być świadczone po krajowych cenach detalicznych, produkty hurtowe w ramach usług roamingu muszą być dostępne na poziomie, który umożliwia operatorom macierzystym świadczenie RLAH. Choć w pełni konkurencyjne krajowe hurtowe rynki usług roamingu, na których ceny są zgodne z kosztami świadczenia usług w sieciach odwiedzanych, ■ wyraźnie ***przyczyniłyby*** się do bardziej zrównoważonego charakteru RLAH, ze sprawozdania Komisji wynika, że tak nie jest. W sprawozdaniu Komisji wykazano również, że samo zobowiązanie do wprowadzenia RLAH na rynku detalicznym w przyszłości najprawdopodobniej nie doprowadzi do właściwego funkcjonowania hurtowych rynków usług roamingu, które umożliwiłoby wprowadzenie RLAH w Unii od dnia 15 czerwca 2017 r.
- (8) W szczególności obecny sposób funkcjonowania hurtowych rynków usług roamingu może wpływać na konkurencję i inwestycje na rynkach krajowych operatorów macierzystych z powodu nadmiernych hurtowych opłat z tytułu usług roamingu w porównaniu z krajowymi cenami detalicznymi stosowanymi wobec użytkowników końcowych. Dotyczy to w szczególności mniejszych operatorów, ***wirtualnych operatorów sieci komórkowej*** lub operatorów, którzy mają netto więcej ruchu w roamingu aktywnym, czego skutkiem jest strukturalne niezrównoważenie RLAH.

- (9) Funkcjonowanie hurtowych rynków usług roamingu powinno umożliwiać operatorom odzyskanie wszystkich kosztów świadczenia hurtowych usług roamingu regulowanego, w tym kosztów połączonych i wspólnych. Powinno to utrzymać zachęty do inwestowania w sieci odwiedzane i pozwoliłoby na uniknięcie zakłócenia konkurencji krajowej na rynkach odwiedzanych spowodowanego korzystaniem z arbitrażu regulacyjnego przez operatorów stosujących środki w zakresie dostępu do hurtowych usług roamingu w celu konkurowania na krajowych rynkach odwiedzanych.
- (10) W świetle stwierdzonych przeszkód obecne środki mające zastosowanie na hurtowych rynkach usług roamingu powinny zostać zmienione, aby zapewnić, by poziom hurtowych opłat z tytułu roamingu umożliwiał możliwe do utrzymania świadczenie RLAH w Unii.

- (11) Aby umożliwić rozwój bardziej efektywnego, zintegrowanego i konkurencyjnego rynku usług roamingu, przy negocjowaniu dostępu hurtowego do usług roamingu do celów świadczenia detalicznych usług roamingu, operatorzy powinni dysponować rozwiązaniami alternatywnymi pozwalającymi na negocjowanie innowacyjnych systemów opłat hurtowych, które nie są bezpośrednio związane z faktyczną ilością wykorzystanych usług, takich jak płatności ryczałtowe, podejmowane z góry zobowiązania lub umowy oparte na przepustowości, lub też systemów opłat, które odzwierciedlają zmiany popytu w ciągu roku. Dlatego negocjujące strony powinny mieć możliwość uzgodnienia niestosowania maksymalnych opłat hurtowych za usługi roamingu regulowanego w okresie obowiązywania umów o hurtowym dostępie do usług roamingu. W takim przypadku obie strony nie miałyby następnie możliwości żądania zastosowania maksymalnych opłat hurtowych na podstawie ilości połączeń do rzeczywistego wykorzystania, ustanowionych w rozporządzeniu (UE) nr 531/2012. Alternatywa ta nie powinna naruszać zobowiązań w zakresie świadczenia detalicznych usług roamingu regulowanego zgodnie z tym rozporządzeniem.

- (12) *Należy doprecyzować warunki, które mogą być zawarte w ofertach referencyjnych, w celu umożliwienia operatorom sieci ruchomych zapobiegania stałemu roamingowi lub niestandardowemu bądź niewłaściwemu korzystaniu z hurtowego dostępu do usług roamingu. W szczególności jeżeli operator sieci odwiedzanej ma uzasadnione powody aby uważać, że zachodzi świadczenie stałej usługi roamingu dla znacznej liczby klientów dostawcy usług roamingu lub niestandardowe bądź niewłaściwe korzystanie z hurtowego dostępu do usług roamingu, powinien mieć możliwość zażądania od dostawcy usług roamingu – w formie łącznej i z zachowaniem pełnej zgodności z unijnymi i krajowymi wymogami w zakresie ochrony danych – przekazania informacji pozwalających na określenie, czy znaczna liczba klientów dostawcy usług roamingu znajduje się w sytuacji stałego roamingu lub niestandardowego bądź niewłaściwego korzystania z hurtowego dostępu do usług roamingu, takich jak informacja o liczbie klientów, którzy w niewielkim stopniu korzystają z sieci krajowej w porównaniu do korzystania przez nich z roamingu. Ponadto do rozwiązania umowy o hurtowym dostępie do usług roamingu w celu zapobieżenia stałemu roamingowi lub niestandardowemu bądź niewłaściwemu korzystaniu z hurtowego dostępu do usług roamingu powinno dochodzić wyłącznie, gdy mniej restrykcyjne środki nie doprowadziły do rozwiązania tego problemu. Rozwiązanie umowy powinno być uzależnione od uprzedniego zezwolenia krajowego organu regulacyjnego operatora sieci odwiedzanej, z uwzględnieniem w jak największym zakresie opinii Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC), o ile zasięgnięto jego opinii. Mniej restrykcyjne środki mogłyby obejmować ustanowienie wyższych opłat hurtowych nieprzekraczających maksymalnych opłat hurtowych, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu, w przypadku ilości usług przekraczającej łączną ilość określoną w umowie. Takie wyższe opłaty hurtowe powinny być ustanowione uprzednio bądź od momentu, w którym operator sieci odwiedzanej ustalił i poinformował operatora sieci macierzystej, że na podstawie obiektywnych kryteriów zachodzi stały roaming znacznej liczby klientów dostawcy usług roamingu lub niestandardowe lub niewłaściwe korzystanie z hurtowego dostępu do usług roamingu. Mniej restrykcyjne środki mogłyby także obejmować zobowiązanie operatora sieci macierzystej do przyjęcia lub przeglądu polityki uczciwego korzystania mającej zastosowanie do jego klientów zgodnie ze szczegółowymi przepisami przyjętymi na podstawie art. 6d rozporządzenia (UE) nr 531/2012, bądź też możliwość wnioskowania przez operatora sieci odwiedzanej o przegląd umowy o hurtowym dostępie do usług roamingu. W celu zachowania przejrzystości krajowy organ regulacyjny powinien podawać do wiadomości publicznej informacje dotyczące wniosków o wydanie zezwolenia na rozwiązanie umowy o hurtowym dostępie do usług roamingu, z zastrzeżeniem tajemnicy przedsiębiorcy.*

- (13) W odniesieniu do przepisów dotyczących opłat hurtowych, obowiązki regulacyjne na szczeblu unijnym powinny zostać utrzymane, ponieważ jakikolwiek środek umożliwiający RLAH w całej Unii bez uwzględnienia kwestii poziomu kosztów hurtowych związanych ze świadczeniem takich usług mógłby wiązać się z ryzykiem zakłócenia rynku wewnętrznego usług roamingu i nie sprzyjałby większej konkurencji. ***Oplaty hurtowe na odpowiednim poziomie powinny ułatwić zrównoważoną konkurencję także dzięki nowym podmiotom, małym i średnim przedsiębiorstwom oraz przedsiębiorstwom typu start-up.***
- (14) Maksymalne opłaty hurtowe powinny działać jako zabezpieczenie i powinny zapewniać, aby operatorzy mogli odzyskać swoje koszty, w tym koszty połączone i wspólne. Powinny także umożliwiać powszechne zrównoważone świadczenie RLAH przy jednoczesnym pozostawieniu marginesu na negocjacje handlowe między operatorami.

- (15) Szacunkowe koszty świadczenia hurtowych usług roamingu, w tym koszty połączone i wspólne, zostały oszacowane na podstawie wielu źródeł. Jednym ze źródeł był ogólny model kosztów hurtowych usług roamingu, oparty na danych krajowych i metodzie stosowanej przez krajowe organy regulacyjne do ustalania pułapów stawek za zakańczanie połączeń zgodnie z prawem Unii. Drugim źródłem były alternatywne szacunki kosztów, oparte na spójnych podejściach w całej Unii w odniesieniu do regulacji krajowych stawek za zakańczanie połączeń w sieci ruchomej. W ocenie przeanalizowano także obecne hurtowe opłaty za roaming w niezbilansowanym ruchu w Unii oraz dowody dotyczące hurtowych opłat za dostęp na rynkach krajowych.

- (16) Podczas analizy szacunkowych kosztów uwzględniono potencjalny wpływ sezonowości ruchu w roamingu na całkowite koszty świadczenia hurtowych usług roamingu na poziomie krajowym. W szacunkach tych odnotowano oddziaływanie przeciwstawnych czynników, które ograniczyłyby potencjalny wzrost kosztów spowodowany sezonowością ruchu w roamingu. W szczególności w przypadku usług transmisji danych, rosnący popyt krajowy oznacza, że sezonowe natężenie ruchu w danym roku będzie prawdopodobnie niższe, niż łączny popyt krajowy w następnym roku lub latach. W konsekwencji, ponieważ naziemne publiczne sieci łączności ruchomej są odpowiednio zaprojektowane, aby sprostać tej ogólnej tendencji wzrostowej napędzanej popytem krajowym, jest mało prawdopodobne, aby zwiększone natężenie całkowitego popytu w sieci spowodowane sezonowym ruchem w roamingu miało wpływ na koszty dostosowania sieci. W przypadku połączeń głosowych, gdzie popyt jest bardziej stabilny, w niektórych państwach członkowskich sezonowe zwiększone natężenie roamingu może mieć wpływ na ogólne koszty dostosowania sieci. Jednakże takie lokalne sezonowe zwiększenie natężenia ruchu może również być spowodowane ruchem użytkowników krajowych przyjeżdżających na obszary turystyczne, zaś jego skutki mogą zostać ograniczone przez wpływ użytkowników usług roamingu na przepustowość sieci na obszarach miejskich w letnim okresie urlopowym.

- (17) ***Korzystanie z usług transmisji danych szybko rośnie w Unii i na całym świecie. Wprowadzenie systemu RLAH od dnia 15 czerwca 2017 r. powinno przyczynić się do tego wzrostu w kontekście roamingu, prowadząc do znacznego obniżenia kosztu jednostkowego przekazywanych danych. Aby uwzględnić wzrost korzystania z usług transmisji danych i obniżenie kosztu jednostkowego przekazywanych danych, maksymalna opłata hurtowa za usługi transmisji danych w roamingu regulowanym powinna być corocznie zmniejszana i być określana w euro za gigabajt, przy założeniu, że gigabajt jest równy 1000 megabajtów.*** Przy ustalaniu maksymalnej opłaty hurtowej za usługi transmisji danych w roamingu regulowanym uwzględniono wszystkie elementy dostępu niezbędne do umożliwienia świadczenia usług roamingu, w tym koszty przesyłu danych do punktu wymiany określonego przez operatora sieci macierzystej.
- (18) Zakres usług świadczonych przez każdego dostawcę hurtowych usług roamingu oraz przewidywana wielkość ruchu powinny być brane pod uwagę przy rozważaniu ochronnej roli hurtowych opłat za roaming pozwalającej na osiągnięcie podwójnego celu, jakim jest zagwarantowanie zwrotu wszystkich stosownych kosztów dostawców hurtowych usług roamingu, przy jednoczesnym zapewnieniu, że nie zrównoważony charakter RLAH pozostanie wyjątkiem.

- (19) Obecne maksymalne hurtowe opłaty za połączenia głosowe, wiadomości SMS i usługi transmisji danych w roamingu powinny w związku z tym zostać **znacznie** obniżone.
- (20) Przy zachowaniu tajemnicy przedsiębiorcy oraz w celu monitorowania i nadzorowania stosowania rozporządzenia (UE) nr 531/2012 i rozwoju sytuacji na hurtowych rynkach usług roamingu, krajowe organy regulacyjne powinny być uprawnione do uzyskania informacji na temat umów o hurtowym dostępie do usług roamingu, które nie przewidują stosowania maksymalnych hurtowych opłat za roaming. Organy te powinny również mieć prawo do żądania informacji o przyjęciu i stosowaniu warunków umów o hurtowym dostępie do usług roamingu mających na celu zapobieganie stałemu roamingowi oraz niewłaściwemu lub niestandardowemu korzystaniu z hurtowego dostępu do usług roamingu w celach innych niż świadczenie usług roamingu regulowanego klientom dostawców usług roamingu w czasie podróży po terytorium Unii.

- (21) Szczególna regulacja cen mająca zastosowanie do hurtowych usług roamingu oznacza, że ogólnounijny pułap ma zastosowanie do produktu złożonego, który może również obejmować inne hurtowe produkty w zakresie dostępu w roamingu oraz połączeń wzajemnych, w tym w szczególności usługi podlegające uregulowaniom krajowym lub potencjalnie transgranicznym. W tej kwestii należy się spodziewać, że rozbieżności w Unii w zakresie regulacji tych produktów zmniejszą się, zwłaszcza dzięki możliwym dodatkowym środkom, które mogą zostać przyjęte zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/21/WE⁸ (dyrektywą ramową) mającą na celu zapewnienie większej spójności podejść regulacyjnych. W międzyczasie spory między operatorami sieci odwiedzanych a innymi operatorami dotyczące stawek mających zastosowanie do regulowanych produktów niezbędnych do świadczenia hurtowych usług roamingu należy rozpatrywać z uwzględnieniem opinii wydawanych przez BEREC w przypadku zasięgnięcia jego opinii, zgodnie ze szczególnymi obowiązkami regulacyjnymi mającymi zastosowanie do roamingu, jak również z dyrektywą ramową i dyrektywami Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/20/WE⁹, 2002/19/WE¹⁰ i 2002/22/WE¹¹.

⁸ Dyrektywa 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa ramowa) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 33).

⁹ Dyrektywa 2002/20/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa o zezwoleniach) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 21).

¹⁰ Dyrektywa 2002/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej i urządzeń towarzyszących oraz wzajemnych połączeń (dyrektywa o dostępie) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 7).

¹¹ Dyrektywa 2002/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników (dyrektywa o usłudze powszechnej) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 51).

- (22) Należy monitorować i regularnie oceniać funkcjonowanie hurtowych rynków usług roamingu oraz ich relacje z rynkiem detalicznych usług roamingu, biorąc pod uwagę rozwój konkurencji i technologii oraz przepływy ruchu. *W tym celu Komisja powinna, do dnia 15 grudnia 2018 r., przedłożyć Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wstępne sprawozdanie podsumowujące efekty zniesienia dodatkowych opłat detalicznych w roamingu, uwzględniające odpowiednie sprawozdania BEREC. Następnie Komisja powinna składać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdania dwuletnie. Pierwsze takie sprawozdanie należy przedłożyć do dnia 15 grudnia 2019 r. W swoich sprawozdaniach dwuletnich Komisja powinna w szczególności ocenić, czy system RLAH ma wpływ na zmianę planów taryfowych dostępnych na rynkach detalicznych. Powinno to obejmować z jednej strony ocenę tworzenia planów taryfowych, które obejmują tylko usługi krajowe z całkowitym wyłączeniem detalicznych usług roamingu, co podważałoby sam cel systemu RLAH, a z drugiej strony ocenę ewentualnego spadku dostępności planów taryfowych ze stawkami zryczałtowanymi, co też mogłoby stanowić szkodę dla konsumentów i byłoby sprzeczne z celami jednolitego rynku cyfrowego. W dwuletnich sprawozdaniach Komisji należy w szczególności przeanalizować zakres, w jakim nadzwyczajne dodatkowe opłaty z tytułu detalicznych usług roamingu zostały dozwolone przez krajowe organy regulacyjne, zdolności operatorów sieci macierzystej do utrzymania swojego modelu opłat krajowych oraz zdolności operatorów sieci odwiedzanej do odzyskania faktycznie poniesionych kosztów świadczenia hurtowych usług roamingu regulowanego. Aby umożliwić taką sprawozdawczość, pozwalającą ocenić, w jaki sposób rynki usług roamingu dostosowują się do przepisów RLAH, należy gromadzić wystarczające dane na temat funkcjonowania tych rynków po wdrożeniu tych przepisów.*

- (23) Aby ocenić rozwój konkurencji na rynkach ogólnounijnego roamingu oraz w celu składania regularnych sprawozdań na temat zmian rzeczywistych hurtowych opłat za roaming w niezbilansowanym ruchu między podmiotami świadczącymi usługi roamingu, BEREC powinien gromadzić dane od krajowych organów regulacyjnych dotyczące rzeczywistych opłat stosowanych w odniesieniu odpowiednio do zbilansowanego i niezbilansowanego ruchu. BEREC powinien również gromadzić dane dotyczące przypadków, gdy strony umowy o hurtowym dostępie do usług roamingu zdecydowały się na niestosowanie maksymalnych opłat hurtowych za roaming lub wdrożyły środki na poziomie hurtowym, mające na celu uniemożliwienie świadczenia stałego roamingu lub niestandardowego bądź niewłaściwego korzystania z hurtowego dostępu do usług roamingu do celów innych niż świadczenie usług roamingu regulowanego klientom dostawców usług roamingu w czasie okresowych podróży po terytorium Unii. ***Na podstawie zebranych danych BEREC powinien regularnie przedstawiać sprawozdanie na temat stosunku między cenami detalicznymi, opłatami hurtowymi i kosztami hurtowymi usług roamingu.***

- (24) *Komisja, BEREC i zainteresowane krajowe organy regulacyjne powinny zapewnić pełne zachowanie tajemnicy przedsiębiorcy przy wymianie informacji na potrzeby przeglądu, monitorowania i nadzorowania stosowania rozporządzenia (UE) nr 531/2012. Przestrzeganie wymogów zachowania tajemnicy przedsiębiorcy nie powinno zatem uniemożliwiać krajowym organom regulacyjnym terminowego dzielenia się informacjami poufnymi do takich celów.*
- (25) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) nr 531/2012.
- (26) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w stopniu wystarczającym przez państwa członkowskie, mianowicie dlatego, że środki krajowe nie mogą zagwarantować zgodności przepisów dotyczących hurtowych rynków usług roamingu z przepisami prawa Unii dotyczącymi detalicznych usług roamingu, ale ze względu na transgraniczne skutki wywoływane przez krajowe hurtowe rynki usług roamingu w odniesieniu do świadczenia detalicznych usług roamingu w Unii cele te mogą zostać lepiej zrealizowane na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

(27) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (UE) nr 531/2012 wprowadza się następujące zmiany:

1) **w art. 3 wprowadza się następujące zmiany:**

a) ust. 4 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„4. Przepisy dotyczące hurtowych opłat za usługi w roamingu regulowanym określone w art. 7, 9 i 12 mają zastosowanie do zapewniania dostępu do wszystkich elementów hurtowego dostępu do usług roamingu, o których mowa w ust. 3, chyba że obie strony umowy o hurtowym dostępie do usług roamingu wyraźnie postanowią, że jakakolwiek średnia opłata hurtowa za usługę roamingu wynikająca ze stosowania umowy nie podlega maksymalnemu pułapowi hurtowych opłat za usługi roamingu regulowanego przez okres ***ważności tej umowy***.”;

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Oferta referencyjna, o której mowa w ust. 5, musi być wystarczająco szczegółowa oraz uwzględniać wszystkie elementy niezbędne do świadczenia hurtowego dostępu do usług roamingu, o którym mowa w ust. 3, a także zawiera opis ofert mających znaczenie dla bezpośredniego hurtowego dostępu do usług roamingu i dostępu hurtowego na zasadzie odsprzedaży usług roamingu, oraz powiązane warunki.

Ta oferta referencyjna może zawierać warunki mające na celu uniemożliwienie stałego roamingu lub niestandardowego bądź niewłaściwego korzystania z hurtowego dostępu do usług roamingu do celów innych niż świadczenie usług roamingu regulowanego klientom dostawców usług roamingu w czasie okresowych podróży użytkowników końcowych po terytorium Unii. ***Jeżeli określono tak w ofercie referencyjnej, warunki takie zawierają konkretne środki, jakie operator sieci odwiedzanej może podjąć, aby uniknąć stałego roamingu lub niestandardowego bądź niewłaściwego korzystania z hurtowego dostępu do usług roamingu, a także obiektywne kryteria, na podstawie których można podjąć wspomniane konkretne środki. Takie kryteria mogą odnosić się do zagregowanych informacji dotyczących ruchu w roamingu. Nie odnoszą się one do konkretnych informacji związanych z indywidualnym ruchem generowanym przez klientów dostawcy usług roamingu.***

Oferta referencyjna może m.in. przewidywać, że w przypadku gdy operator sieci odwiedzanej ma uzasadnione powody, by sądzić, że zachodzi stały roaming znacznej liczby klientów dostawcy usług roamingu lub niestandardowe bądź niewłaściwe korzystanie z hurtowego dostępu do usług roamingu, operator sieci odwiedzanej może zażądać od dostawcy usługi roamingu dostarczenia – nie naruszając unijnych i krajowych wymogów dotyczących ochrony danych – informacji pozwalających określić, czy znaczna liczba klientów dostawcy usługi roamingu znajduje się w sytuacji stałego roamingu lub niestandardowego bądź niewłaściwego korzystania z hurtowego dostępu do usług roamingu w sieci odwiedzanego operatora, np. informacji o liczbie klientów, w przypadku których ustalono istnienie ryzyka niestandardowego lub niewłaściwego korzystania z detalicznych usług roamingu regulowanego świadczonych po mającej zastosowanie krajowej cenie detalicznej na podstawie obiektywnych wskaźników zgodnie ze szczegółowymi zasadami stosowania polityki uczciwego korzystania przyjętymi zgodnie z art. 6d.

Oferta referencyjna może w ostateczności, jeżeli mniej restrykcyjne środki nie doprowadziły do rozwiązania tej sytuacji, przewidywać możliwość rozwiązania umowy o hurtowym dostępie do usług roamingu, jeżeli operator sieci odwiedzanej ustalił, że na podstawie obiektywnych kryteriów zachodzi stały roaming znacznej liczby klientów dostawcy usług roamingu lub niestandardowe bądź niewłaściwe korzystanie z hurtowego dostępu do usług roamingu, i odpowiednio poinformował operatora sieci macierzystej.

Operator sieci odwiedzanej może jednostronnie rozwiązać umowę o hurtowym dostępie do usług roamingu z powodu stałego roamingu lub niestandardowego bądź niewłaściwego korzystania z dostępu do hurtowych usług roamingu jedynie po uprzednim udzieleniu zezwolenia przez krajowy organ regulacyjny operatora sieci odwiedzanej.

W terminie trzech miesięcy od otrzymania wniosku operatora sieci odwiedzanej o zezwolenie na rozwiązanie umowy o hurtowym dostępie do usług roamingu, krajowy organ regulacyjny operatora sieci odwiedzanej, po zasięgnięciu opinii krajowego organu regulacyjnego operatora sieci macierzystej, podejmuje decyzję w sprawie udzielenia lub odmowy takiego zezwolenia, oraz informuje o tym w odpowiedni sposób Komisję.

Krajowy organ regulacyjny operatora sieci odwiedzanej może zwrócić się do BEREC o wydanie opinii na temat działań, które należy podjąć zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. BEREC wydaje opinię w terminie jednego miesiąca od otrzymania takiego wniosku.

Jeżeli zwrócono się z takim wnioskiem do BEREC, krajowy organ regulacyjny operatora sieci odwiedzanej oczekuje na opinię BEREC i w jak największym stopniu uwzględnia tę opinię przed podjęciem, z zastrzeżeniem trzymiesięcznego terminu, o którym mowa w akapicie szóstym, decyzji w sprawie udzielenia lub odmowy zezwolenia na rozwiązanie umowy o hurtowym dostępie do usług roamingu.

Krajowy organ regulacyjny operatora sieci odwiedzanej podaje do wiadomości publicznej informacje dotyczące zezwoleń na rozwiązanie umów o hurtowym dostępie do usług roamingu, z zastrzeżeniem tajemnicy przedsiębiorcy.

Akapity piąty do dziewiątego nie naruszają uprawnień krajowego organu regulacyjnego do żądania natychmiastowego zaprzestania naruszania obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu zgodnie z art. 16 ust. 6 ani prawa operatora sieci odwiedzanej do stosowania odpowiednich środków w celu przeciwdziałania nadużyciom finansowym.

W razie konieczności krajowe organy regulacyjne nakazują wprowadzenie zmian do oferty referencyjnej, *w tym w odniesieniu do konkretnych środków, jakie operator sieci odwiedzanej może przyjąć, aby uniemożliwić stały roaming lub niestandardowe bądź niewłaściwe korzystanie z hurtowego dostępu do usług roamingu, oraz obiektywnych kryteriów, na podstawie których operator sieci odwiedzanej może przyjąć takie środki*, w celu wypełnienia obowiązków określonych w niniejszym artykule.”;

2) art. 7 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Ze skutkiem od dnia 15 czerwca 2017 r. średnia opłata hurtowa, którą operator sieci odwiedzanej może pobrać od dostawcy usług roamingu za zrealizowanie połączenia w roamingu regulowanym zainicjowanego w sieci odwiedzanej, obejmująca między innymi koszty zainicjowania, tranzytu i zakończenia połączenia, nie przekracza pułapu ochronnego wynoszącego **0,032** EUR za minutę. *Ta maksymalna opłata hurtowa* pozostaje, nie naruszając art. 19, na poziomie **0,032** EUR do dnia 30 czerwca 2022 r.

2. Średnia opłata hurtowa, o której mowa w ust. 1, ma zastosowanie w rozliczeniach między dowolnymi dwoma operatorami i obliczana jest za okres 12 miesięcy lub jakkolwiek krótszy okres pozostający do końca okresu stosowania maksymalnej średniej opłaty hurtowej określonej w ust. 1 lub do dnia 30 czerwca 2022 r.”;

3) art. 9 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ze skutkiem od dnia 15 czerwca 2017 r. średnia opłata hurtowa, jaką operator sieci odwiedzanej może pobrać od dostawcy usług roamingu za wiadomość SMS w roamingu regulowanym, która została zainicjowana w sieci odwiedzanej, nie przekracza pułapu ochronnego wynoszącego 0,01 EUR za wiadomość SMS oraz, nie naruszając art. 19, pozostaje na poziomie 0,01 EUR do dnia 30 czerwca 2022 r.”;

4) art. 12 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ze skutkiem od dnia 15 czerwca 2017 r. średnia opłata hurtowa, którą operator sieci odwiedzanej może pobrać od dostawcy usług roamingu za świadczenie usług transmisji danych w roamingu regulowanym za pomocą tej sieci odwiedzanej, nie przekracza pułapu ochronnego wynoszącego 7,70 EUR za **gigabajt** przesłanych danych. ***Ta maksymalna opłata hurtowa zostaje obniżona w dniu 1 stycznia 2018 r. do 6,00 EUR za gigabajt, w dniu 1 stycznia 2019 r. do 4,50 EUR za gigabajt, w dniu 1 stycznia 2020 r. do 3,50 EUR za gigabajt, w dniu 1 stycznia 2021 r. do 3,00 EUR za gigabajt i w dniu 1 stycznia 2022 r. do 2,50 EUR za gigabajt.*** Nie naruszając art. 19, pozostaje ona na poziomie 2,50 EUR za **gigabajt** przesłanych danych do dnia 30 czerwca 2022 r.”;

5) w art. 16 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie¹ :

„2. Krajowe organy regulacyjne i w *stosownych przypadkach BEREC* publicznie udostępniają aktualne informacje dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia, w szczególności jego art. 6a, 6b, 6c, 6e, 7, 9 i 12, w sposób umożliwiający zainteresowanym stronom łatwy dostęp do tych informacji.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„4a. Jeżeli krajowy organ regulacyjny uznaje daną informację za informację poufną zgodnie z przepisami prawa Unii i prawa krajowego dotyczącymi tajemnicy przedsiębiorcy, Komisja, BEREC oraz inne zainteresowane krajowe organy regulacyjne zapewniają taką poufność. Tajemnica przedsiębiorcy nie utrudnia terminowej wymiany informacji między krajowym organem regulacyjnym, Komisją, BEREC i innymi zainteresowanymi krajowymi organami regulacyjnymi do celów przeglądu, monitorowania i nadzorowania stosowania niniejszego rozporządzenia.”;

6) w art. 17 ust. 1 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Spory między operatorami sieci odwiedzanych a innymi operatorami w sprawie stawek stosowanych przy świadczeniu hurtowych usług roamingu regulowanego mogą być kierowane do właściwego krajowego organu regulacyjnego lub właściwych krajowych organów regulacyjnych zgodnie z art. 20 lub 21 dyrektywy ramowej. W takim przypadku właściwy krajowy organ regulacyjny lub właściwe krajowe organy regulacyjne **mogą zasięgnąć** opinii BEREC na temat działań, które należy podjąć zgodnie z dyrektywą ramową, dyrektywami szczegółowymi lub niniejszym rozporządzeniem w celu rozstrzygnięcia sporu. W przypadku zasięgnięcia opinii BEREC, właściwy krajowy organ regulacyjny lub właściwe krajowe organy regulacyjne czekają z podjęciem działań rozstrzygających spór do czasu wydania opinii przez BEREC.”;

7) w art. 19 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Ponadto do dnia 15 grudnia 2018 r. Komisja przekaze *Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wstępne sprawozdanie podsumowujące efekty zniesienia dodatkowych opłat z tytułu detalicznych usług roamingu, uwzględniające odnośne sprawozdania BEREC. Następnie Komisja, po zasięgnięciu opinii BEREC, przekazuje sprawozdania dwuletnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie; w odpowiednich przypadkach sprawozdaniu towarzyszy wniosek ustawodawczy dotyczący zmian maksymalnych opłat hurtowych za usługi roamingu regulowanego określonych w niniejszym rozporządzeniu. Pierwsze takie sprawozdanie zostanie przekazane do dnia 15 grudnia 2019 r.*

Powyższe sprawozdania dwuletnie zawierają między innymi ocenę:

a) dostępności i jakości usług, łącznie z usługami będącymi alternatywą dla detalicznych usług połączeń głosowych, wiadomości SMS i transmisji danych w roamingu regulowanym, zwłaszcza w świetle rozwoju techniki;

- b) stopnia konkurencji na rynku detalicznym i hurtowym, w szczególności pozycji rynkowej małych, niezależnych lub nowo powstałych operatorów, **a także wirtualnych operatorów sieci komórkowej**, w tym wpływu umów handlowych na konkurencję oraz stopnia wzajemnego połączenia operatorów;
- c) stopnia, w jakim wdrożenie rozwiązań strukturalnych przewidzianych w art. 3 i 4, **a zwłaszcza – w oparciu o informacje dostarczone przez krajowe organy regulacyjne – procedury udzielania zezwoleń określonej w art. 3 ust. 6**, przyczyniło się do rozwoju konkurencji na rynku wewnętrznym usług roamingu regulowanego;
- d) **kształtowania się dostępnych detalicznych planów taryfowych;**
- e) **zmian we wzorcach konsumpcji zarówno w przypadku usług krajowych, jak i usług roamingu;**
- f) **zdolności operatorów sieci macierzystej do utrzymania swojego modelu opłat krajowych, a także zakresu, w jakim nadzwyczajne dodatkowe opłaty z tytułu detalicznych usług roamingu zostały dozwolone zgodnie z art. 6c;**

- g) zdolności operatorów sieci odwiedzanej do odzyskania rzeczywiście poniesionych kosztów świadczenia hurtowych usług roamingu regulowanego, w tym kosztów połączonych i wspólnych;*
- h) wpływu stosowania polityki uczciwego korzystania przez operatorów zgodnie z art. 6d, włącznie ze wskazaniem wszelkich nieścisłości w stosowaniu i wdrażaniu takiej polityki uczciwego korzystania.”;*
- b) ust. 4 ■ otrzymuje brzmienie:

„4. Aby ocenić rozwój konkurencji na rynkach ogólnounijnego roamingu, BEREC regularnie gromadzi dane pochodzące od krajowych organów regulacyjnych dotyczące zmian opłat detalicznych i hurtowych za usługi połączeń głosowych, wiadomości SMS oraz usług transmisji danych w roamingu regulowanym, w tym opłat hurtowych za roaming stosowanych odpowiednio do zbilansowanego i niezbilansowanego ruchu. BEREC gromadzi również dane dotyczące umów o hurtowym dostępie do usług roamingu, w których nie stosuje się maksymalnych opłat hurtowych za roaming określonych w art. 7, 9 i 12 oraz dane dotyczące wdrożenia środków umownych na poziomie hurtowym, mających na celu uniemożliwienie stałego roamingu lub niestandardowego bądź niewłaściwego korzystania z hurtowego dostępu do usług roamingu do celów innych niż świadczenie usług roamingu regulowanego klientom dostawców usług roamingu w czasie okresowych podróży po terytorium Unii.

Dane te przekazywane są Komisji co najmniej dwa razy w roku. Komisja podaje je do wiadomości publicznej.

Na podstawie zebranych danych BEREC regularnie przedstawia sprawozdania na temat kształtowania się cen i wzorców konsumpcji w państwach członkowskich zarówno w przypadku usług krajowych, jak i usług roamingu, zmian faktycznych hurtowych opłat roamingowych w niebilansowanym ruchu między podmiotami świadczącymi usługi roamingu *oraz stosunku między cenami detalicznymi, opłatami hurtowymi i kosztami hurtowymi usług roamingu. BEREC ocenia, jak ściśle elementy te na siebie oddziałują.*

BEREC pozyskuje również corocznie od krajowych organów regulacyjnych informacje na temat przejrzystości i porównywalności różnych taryf oferowanych przez operatorów swoim klientom. Komisja podaje te dane i ustalenia do wiadomości publicznej.”.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie **trzeciego** dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Art. 1 pkt 2, 3 i 4 stosuje się od dnia 15 czerwca 2017 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w ...

W imieniu Parlamentu Europejskiego

W imieniu Rady

Przewodniczący

Przewodniczący